

Addendum Programma grootschalige opwek Vught

Inleiding

Dit addendum beschrijft en verwijst naar aanvullingen op het Programma grootschalige opwek Vught, versie 12 augustus 2024, behandeld in de raadsvergadering van 12 september 2024. Nadat het programma was vastgesteld, heeft aanvullend onderzoek op het PlanMER plaatsgevonden. Ook zijn er bijvoorbeeld stappen gezet voor grootschalig zon op dak op grote (bedrijfs)daken en is meer bekend over de tenderprocedure, waarin initiatiefnemers ideeën kunnen indienen voor het ontwikkelen van een energiepark. Hieronder vindt de lezer de toevoegingen.

Zonnebrief Rijksoverheid en provinciale Omgevingsverordening

Bij paragraaf 1.1 is het volgende toegevoegd:

In de uitgangspunten voor de tender en bij de ontwikkeling van uiteindelijke projecten, wordt rekening gehouden met de bij de vergunningsaanvraag relevante en actuele regelgeving van Rijk en provincie. Zo is bij de totstandkoming van de PlanMER nog geen rekening gehouden met de nieuwste omgevingsverordening van de provincie en de zonnebrief van het Rijk, omdat die van later datum zijn. In de tenderprocedure, het planologische en andere processen, wordt uiteraard binnen het kader van de actuele regelgeving gewerkt.

Voorkeursrecht

Bij paragraaf 2.3.4 is onderstaande passage toegevoegd:

Op 5 juni 2025 heeft de raad besloten om het voorkeursrecht te laten vervallen op percelen binnen de zoekgebieden wind 2, wind 4, zon 2 en zon 3. Deze gebieden zijn op het moment van het raadsbesluit niet meer nodig voor de opgave tot en met 2030, omdat gekozen wordt voor zoekgebieden wind en zon 1, met eventuele achtervang van zoekgebieden zon 4 en 5.

Zon op dak

Bij paragraaf 4.1 wordt onderstaande tekst:

In de praktijk moet worden gekeken of deze belemmeringen een rol spelen en zo ja, hoe met de eigenaar, als diegene dat ook wil, deze belemmeringen opgelost

kunnen worden. Daarbij kan het zijn dat er hoge kosten aan maatregelen zijn gebonden om het dak geschikt te maken. Het grootste deel, of het gehele deel van de kosten zal dan in het maatschappelijk belang door de gemeente gedekt moeten worden en/of door de energiegemeenschap (zie paragraaf 4.2.3). MKB Vught voert met de gemeente onderzoek uit in de praktijk bij enkele ondernemers om te kijken hoe belemmeringen een rol spelen om een dak vol te leggen met zonnepanelen, wat de kosten zijn en wat er al met al bij komt kijken om tot realisatie over te gaan. Hierbij wordt verder gebouwd op de initiële bevindingen van het onderzoek uit de raadsinformatiebrief van 28 maart 2023.

Vervangen door:

Om het potentieel voor zon op dak in kaart te brengen is theoretisch onderzoek gedaan en werd met MKB Vught een praktijkstudie uitgevoerd met drie praktijkvoorbeelden. Hierbij is gekeken naar daken van minimaal 100 vierkante meter. Uit het theoretisch onderzoek blijkt dat er ongeveer 5,2 hectare dakoppervlak beschikbaar is zonder waarneembare belemmeringen. Na de nodige analyses door een ingenieurbureau en aannemersbureau zijn er drie businesscases uitgewerkt voor drie lokale bedrijven. Hieronder zijn de businesscases weergegeven:

Bedrijf 1

Maximaal vermogen: 211.820 Wattpiek

Totaalprijs investeringskosten: € 91.000

Prijs per Wattpiek: € 0,77

Bedrijf 2

Maximaal vermogen: 555.360 Wattpiek

Totaalprijs investeringskosten: € 183.000

Prijs per Wattpiek: € 0,33

Bedrijf 3

Maximaal vermogen: 63.635 Wattpiek

Totaalprijs investeringskosten: € 34.000

Prijs per Wattpiek: € 0,53

Er zijn dus mogelijkheden voor grootschalige opwek van energie met zon op grote daken. Bovengenoemd zijn geen businesscases, maar alleen nog investeringskosten. Afhankelijk van de grootte van de daken, geschiktheid en bereidheid van dakeigenaren kan dus per gebouw of meerdere clusters van gebouwen mogelijk naar businesscases worden gezocht.

Met de energiegemeenschap wordt het verder opgepakt waarbij we met elkaar mogelijke businesscases verkennen om in te zetten op het benutten van het dakoppervlak van 5,2 hectare. Als de businesscases rond te krijgen zijn en dakeigenaren meewerken, wordt op die daken ingezet met de aanleg van zon op dak.

Ongeveer 30,4 hectare dakoppervlak bevat waargenomen belemmeringen waarvan in de praktijk moet blijken in welke mate zon op dak hier mogelijk is. Voor bedrijfsdaken blijken na een eerste praktijkinzicht al veel belemmeringen (o.a. dakconstructie, hoge realisatiekosten, netcongestie) te zijn. Hiervan is voornamelijk de vraag wie die hoge kosten betaalt. Met alleen grootschalig zon op dak halen we de opgave dus niet. Voor een groot deel zal de opgave dus alsnog met zon en wind of wind op land ingevuld moeten worden, los van de 5,2 hectare zonder belemmeringen waar op wordt ingezet en in afwachting wat er van de 30,4 hectare met (veel) belemmeringen beschikbaar zal zijn.

Waterschappen Aa en Maas en De Dommel

Bij paragraaf 4.2.2 de volgende zin toegevoegd:

Weliswaar kan deze combinatie ook een uitdaging zijn. Bij de uitwerking van een initiatief, moet gekeken worden hoe compensatie van de waterbergingsopgave indien nodig gerealiseerd kan worden.

Bij paragraaf 4.3.1 is de volgende tekstpassage verwijderd:

De drie windzoekgebieden en de vijf zonzoekgebieden zijn geschikt voor de ontwikkeling van wind- en/of zonneparken. De gemeente kiest voor een stimulerende en aanjagende rol bij het realiseren van lokaal eigendom. Door het uitschrijven van een maatschappelijke tender. Hiermee neemt de gemeente actief de regie om in de zoekgebieden te komen tot concrete projecten. Deze projecten zijn afgestemd met de omgeving, houden rekening met ecologische waarden en zijn voorzien van een plan voor landschappelijke inpassing en voor financiële participatie.

En vervangen door:

De gemeente kiest voor een stimulerende en aanjagende rol bij het realiseren van lokaal eigendom. Door het uitschrijven van een maatschappelijke tender. Hiermee neemt de gemeente actief de regie om in de zoekgebieden te komen tot concrete projecten. Deze projecten worden geïnitieerd door een initiatiefnemer en worden zijn afgestemd met de omgeving, houden rekening met ecologische

waarden, milieuaspecten zoals geluid en slagschaduw en zijn voorzien van een plan voor landschappelijke inpassing en voorzien in een financiële participatie.

Bij paragraaf 4.3.1 is het volgende toegevoegd:

Proces na 5 juni 2025

Indien de raad op 5 juni 2025 instemt om zoekgebieden wind 1 en zon 1, met achtervang van zon zoekgebieden zon 5 en 4 binnen het voorkeursalternatief open te stellen, gebeurt dat met de hierboven beschreven maatschappelijke tender. Dat wordt gedaan middels een openbare procedure waarin partijen of consortia de kans krijgen de opwekopgave voor Vught met grootschalige energie zoals bevraagd in de RES (minus zon op dak) in te gaan vullen. Dat moet binnen de opengestelde zoekgebieden en met de randvoorwaarden die uit het programma, de gebiedspaspoorten en aanvullende verdiepende eisen komen. Dit vormt de basis van de beoordeling van de initiatieven die zich melden. Voor de beoordeling wordt een objectieve beoordelingscommissie in het leven geroepen. Deze zal het college adviseren over welk initiatief het beste voldoet aan de gestelde eisen. Vervolgens zal het college deze partij in kennis stellen dat zij de ontwikkeling mogen starten richting vergunningverlening.

Randvoorwaarden

De in het Programma Grootschalige opwek Vught opgenomen eisen en de hierin opgenomen gebiedspaspoorten, vormen samen al het grootste deel van de randvoorwaarden voor ontwikkeling.

Er komen echter nog enkele randvoorwaarden bij waarmee een initiatief rekening moet houden. Sommige randvoorwaarden in de gebiedspaspoorten moeten verder geconcretiseerd worden, zoals definiëring van cultuurhistorie en hoe geluidhinder voorkomen moet worden zodat zij goed en objectief toetsbaar worden voor de adviescommissie.

Tendercommissie

Tender-commissie wordt samengesteld uit specialisten van diverse vakdisciplines die geen enkele aantoonbare financiële, zakelijke of persoonlijke relatie hebben met de initiatiefnemers die indienen in het gebied.

Werkwijze

Na samenstelling krijgen de leden van de adviescommissie alle stukken toegezonden. Afhankelijk van de omvang van het ingediende plan of plannen wordt er een inschatting gemaakt van de duur waarop er beoordeeld moet gaan worden. Standaard gaan we uit van een beoordelingsperiode van circa 4 weken.

Daarna komt de commissie onder leiding van de voorzitter voor de eerste keer bij elkaar. Hier wordt de initiële beoordeling besproken waarna er ruimte is voor vragen aan de indieners.

De commissie komt tot slot voor de tweede maal bij elkaar of geeft reactie om haar finale oordeel te geven en op schrift te stellen (naar aanleiding van de genotuleerde rapportage(eindoordeel). Hierna zal de voorzitter en de coördinerend ambtenaar het advies van de commissie verwerken tot een finaal advies voor het college. Daarna volgt er een collegebesluit met daarin de winnaar. Tevens stelt het college dan de winnaar in staat te starten met het proces om het plan verder uit te voeren en vergund te krijgen. Wat volgt is een standaard ruimtelijke planvorming. Indien nodig zal hiertoe ook een m.e.r. procedure voor projecten doorlopen moeten worden.

Bij paragraaf 6.3 is onderstaande passage toegevoegd:

Dit zoekgebied valt samen met het zoekgebied dat het waterschap heeft aangewezen voor het realiseren van een stelsel van regionale keringen ter bescherming van Vught tegen hoogwater. Dit zoekgebied ligt in het beekdal van de Essche Stroom en is waterbergingsgebied. Bij ontwikkeling in dit gebied met een initiatief, dient rekening gehouden te worden met de Omgevingsverordening van de provincie en de Waterschapsverordening.

Bij paragraaf 6.7 is onderstaande passage toegevoegd:

Kleine delen van dit zoekgebied zijn waterbergingsgebied, gekoppeld aan de beekdalen. Rond de Zandleij en de Koolvenseloop liggen inrichtingsopgaven ten behoeve van ecologische verbindingszone en/of kaderrichtlijn water. Hiervoor zijn in de legger van het waterschap zones opgenomen waarmee rekening dient te worden gehouden bij ontwikkeling met een initiatief.

Planning

De planning in paragraaf 7.1 is geactualiseerd in onderstaande tabel.

Datum/periode	Onderdeel
5 juni 2025	Vaststelling Programma 2.0 en openstellen gebieden in voorkeursalternatief.
12 juni 2025	Publicatie en bekendmaking Programma 2.0, het Programma treedt in werking.

Q3 2025	Initiatiefnemer(s) start(en) gebiedsgesprekken met inwoners en betrokken partijen in de gebieden van het voorkeursalternatief.
Q3 2025	Vaststellen tendervoorwaarden en benoeming tendercommissie door het college
Q4 2025 - Q2 2026	Openstellen tender (ongeveer zes maanden inschrijftijd)
Q3 2026	Beoordeling inschrijvingen en selectie initiatief (of initiatieven) die door mogen naar vergunningsfase. (ambtelijk)
Q3 2026	Collegebesluit gunning tender (winnend initiatief)
Q3 2026 - Q1 2027	Vergunningverleningstraject start (participatie omgeving)
Q2 2027	Vergunningverlening